

פעילויות סופ"ש

אילן גטניו

ימי הזית

כבכל שנה, בימי מסיק הזיתים החל השבוע ברחבי הגליל, הגולן והעמקים פסטיבל ימי ענף הזית ה־20. בתי בד, מרכזי מבקרים, מטעי זיתים, מסעדות ואטרקציות שונות ביותר מ־60 יישובים ישתפו פעולה יחדיו ויציגו למבקרים הרבים את תעשיית הזית הענפה על גווניה, תרבות, קולינריה, תיירות ושפע של מראות, טעמים וניחוחות. חגיגה וחוויה חקלאית מהנה המתאימות לכל המשפחה. שלל פעילויות ללא תשלום. פרטים באתר הפסטיבל: zait.galil.gov.il

ברוך הבא חורף

הגשמים שטפו את הרחובות – ואף הציפו את חלקם • הילדים יצאו לקפיץ בשלוליות ורבים יצאו לטייל ברחבי הארץ • מזג האוויר החורפי יימשך עד יום רביעי

דן לביא, דניאל סיריוטי ונצחיה יעקב

בְּרִגְעֵי התחלף מזג האוויר הסימני החמים בגשמים עזים ובריחות חזקות, שנמשכו לסירוגין לאורך כל סוף השבוע. המגפיים הוצאו מהבוידיעם וילדים מאושרים בכל רחבי הארץ רצו לקפיץ בשלוליות. אחרים העמיסו את המטריות על כלי הרכב ויצאו לטייל בפארקים ובאתרים שטופים הגשם, ובני המזל זכו לראות קשתות בענן מרהיבות.

מזג האוויר הסוער הגיע גם לירושלים, ובמשך חלקים גדולים של סוף השבוע גשם עז שטף את העיר. הערפל שליווה אותו גרם לפקקים בעיר וביכביש 1. אתמול בשעות הערב הגשם שכך והירושלמים חזרו לרחובות. הראל ריק, תושב העיר, סיפר: "החורף התחיל,

אתמול, בצפון

יירד גשם מקומי בצפון הארץ, שיתפשט לקראת הצהריים למרכז, וצפויה ירידה בטמפרטורות. בלילה שבין שני לשלישי צפוי גשם מקומי מהצפון ועד לנגב וקיים חשש קל לשיטפונות במדבר יהודה. ביום שלישי יירד גשם מקומי קל מצפון הארץ ועד לצפון הנגב, תחול ירידה בטמפרטורות ויהיה קר מהרגיל לעונה. ברביעי ייפסק הגשם והטמפרטורות יעלו במעט, לקראת התבהרות והתחממות צפויה בסוף השבוע.

בסוף השבוע נרשמו "כמויות גשם גדורות ביחס לממוצע היחסי, בשל העובדה שהן יורדות בפרק זמן רצוף וממושך. בנקודת זמן זו מדובר בכמויות טובות ביחס לעיתוי בעונת החורף".

נראה כי אין זה סופה של המערכת. היום יהיה מעונן עד מעונן חלקית, גשם יירד לפרקים בעיקר בצפון הארץ, ובישעות הבוקר גם במרכזה. בדרום הארץ יהיה מעונן חלקית, יחולו עלייה בטימפרטורות וירידה בלחות. ביום שני

מרגישים את זה באוויר, בקור בלילות. כולנו מקווים שנוכה גם השנה לשלג". באגן הכנרת נרשמו יותר מ-25 מ"מ של גשמים. מרשות ניקוז ונחלים כנרת נמסר כי בעקבות כמויות הגשמים תחל זרימה נקודתית קלה בכמה נחלים בגולן ובגליל, אולם רק לקראת אמצע החודש הבא תורגש זרימה חזקה של מים בנחלים המתנקזים לאגם.

למרות הגשמים העזים אלפי משפחות בחרו לבלות את השבת החורפית הראשונה ברחבי הגליל, הגולן והעמקים, ובכ-60 יישובים באזור הצפון שבהם התקיים פסטיבל ימי ענף הזית. מזג האוויר החורפי הביא עימו גם תקלות. אתמול בצהריים הוזעקו צוותי הכיבוי של מחוז חוף לבניין מגורים בשיכונת רמז בקריית טבעון, לאחר שברק שפגע בארון חשמל גרם לשריפה. כוחות הכיבוי השתלטו במהרה על האש וכיבו את ארון החשמל. באירוע לא היו נפגעים ולא נגרם נזק נוסף. במקומות רבים דווח על הצפות, בין השאר במודיעין ובקריית מלאכי. בתל אביב נחסם חלקית נתיב נסיעה בדרך נמיר בשל שקע בכביש.

לנוכח הגשמים ביקשה המשטרה מהאזרחים לנהוג בזהירות רבה ולהקפיד על חוקי התנועה: "אם עליכם לעצור בצד הדרך, המשיכו בנהיגה עד לתחנת הדלק הקרובה, ואם אי אפשר – עיצרו בשול, צאו מהרכב והזעיקו את השוטרים כדי שיסייעו".

נחום מליק, חזאי מטאורטק, הסביר כי

צילומים: אנצ'ו גוש/ג'יני

טיול גשום במיוחד באגמון החולה, אתמול

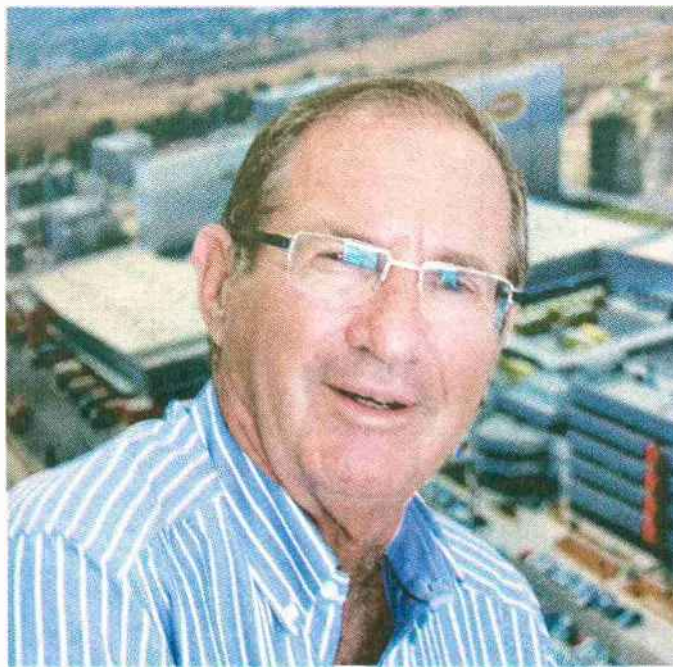
כלכלה

"ההשקעה במפעל הגלידות בערד היא ציונות, לא תרומה"

פרופר החליט להשקיע בעיר לאחר שיחה עם שר האוצר יאיר לפיד: "זו החלטה על בסיס כלכלי" • עם זאת, הוא מגלה סיבות נוספות להשקעה בעיר הדרומית, שמפעל המגבות בה נסגר והוביל לפיטוריהם של כ-200 עובדים נוספים: "כששר האוצר התקשר הוא דיבר על ציונות ועל תקווה לעתיד, וזה מה שקנה אותי"

יהודה שרונה

פרופר. "אני רואה בתעשייה שליחות" // צילום: אסנת קרסונסקי

אסם קיבלה את אות המעסיק החברתי הטוב ביותר למען הקהילה. אצלנו השיקול הוא לא אך ורק עסקי. כשגרו את מפעל בגיר בקריית גת הקמנו שם את מפעל החומס של צבר."

איך הגבת בשיאיר לפיד פנה אליך?

"נתתי לו תשובה עקרונית חיובית, אך הסברתי שאני עדיין חייב לברוק. הפנייה שלו הגיעה בזמן. נושא העתקת מפעל הגלידות הנמצא בקריית מלאכי עומד אצלנו על הפרק כבר תקופה ארוכה. בתחום הגלידות הפכנו לגדולים ביותר וזה דרש השקעת משאבים נוספים.

"ב-2013 השקענו בקו ייצור חדש שבקושי נכנס למכנה הקיים. אנחנו זקוקים לכושר ייצור נוסף, והדבר המתבקש היה להקים מפעל חדש בסמיכות מקום. לא היה לנו מקום מועדף. הפנייה של שר האוצר נפלה מבחינה זו על אוזן קשובה. הוא דיבר איתי על ציונות, על תקווה לעתיד ועל הצורך להציל את ערד מוכת התעסוקה. אבל ההשקעה שלנו נעשתה על בסיס כלכלי."

למה אתה מתכוון שאתה אומר "בסיס כלכלי"? האם אתה מדבר על מענקי ההשקעה?

"אנחנו חברה ציבורית וההשקעה בערד היא ציונות, אבל אינה תרומה. אנחנו מוכנים להתמודד על הקושי בהקמת מפעל במקום מרוחק כמו ערד, אבל זה כרוך בעלויות גבוהות. אנחנו לא מבקשים לקבל מענקים שלא שולמו ער היום ליוזמים בדרום.

ישירים ועקיפים כמו מע"מ, ארנונות, חשמל, מכסים, כשרות ועוד. אני שואל אותך: מרוע באמת יש יוקר מחיה? הנה קיבלת את התשובה."

פרופר מוסיף כי "אתן לך מספר דוגמאות מהשטח: אנחנו מייצרים זיתים מבית השיטה, אבל המחיר, על פי חוק המזון, נקבע על ידי מועצת הזית. הם החליטו באחרונה להעלות את המחיר ב-12%. למה? תשאל אותם. אנחנו חייבים על פי החוק להתיישר לפיהם.

"במפעל טבעול אנחנו צורכים גרעיני תירס קפוא לצורך ייצור השניצלים. על הגרעינים מוטל מכס של 30%-40% כדי להגן על המגדלים המקומיים. מישוה בכלל יודע על זה? עוד דוגמה: לצורך ייצור חומס צבר אנחנו משתמשים בגרעיני חומס שגם עליהם מוטל מכס."

אבל המדינה צריכה, ובצדק, להגן על החקלאות המקומית. זה מקובל בכל העולם.

"אני מסכים אתך, אבל במקום שהצרכן ישלם את המחיר, שהמדינה תסבסד במישרין את החקלאים כפי שמקובל בעולם. חייבים לשנות את השיטה. אספר לך עוד משהו: השקענו מיליוני שקלים בתשתית הגז במפעל צבר בקריית גת, אבל הוא עדיין אינו מגיע בגלל קשיים בירוקרטיים. שאלת על יוקר מחיה: הנה סיבה נוספת. לסיום, אני יכול להבטיח לך שרק חברה גדולה כמו אסם מסוגלת להיענות לאתגר מידי של שר האוצר ולהקים מפעל שיעסיק מאות עובדים."

גת או בשרדות, שם כבר מועסקים כאלף איש. את העובדים אפשר לקלוט בתוך שנתיים, שזה פחות או יותר פרק הזמן שייקח להקמת המפעל החדש. מי מבין העובדים שירצה לעבור אתנו למפעל החדש בערד - נסייע לו גם בכך."

בכל זאת, אתם, התעשיינים והיצרנים, מואשמים באחריות ליוקר המחיה בתחום המזון. האם אתה לוקח על כך אחריות? "בוא נדבר בנתונים ולא בסיסמאות. מתוך כל מוצר שאנחנו מוכרים, למעלה מ-25% הם מסים

עדיין לא נכנסנו לפרטי ההשקעה, העומדת על 200 מיליון שקל במפעל שיעסיק עד 250 עובדים, אבל אנחנו מצפים לכסות את פערי העלויות. מפעל הגלידות בערד יהפוך למפעל העוגן של העיר. סביבו יקומו עסקים נוספים כמו בתי דפוס שיספקו שירותים למפעל."

מה יהיה עם העובדים במפעל הנוכחי בקריית מלאכי?

"ברקנו את עצמנו והגענו למסקנה כי ניתן לקלוט את העובדים במפעלי אסם הנוכחיים, הנמצאים באזורים לא מרוחקים יחסית - כמו קריית

מי שמתעניין בנעשה במערכת הבנקאית מגלה כי בשנתיים האחרונות כמעט שלא הוגשו בקשות לאשראי לצורך הקמת מפעלים חדשים. זו הסיבה שהחלטת הנהלת אסם מסוף השבוע, להיענות לבקשת שר האוצר יאיר לפיד ולהקים את מפעל הגלידות החדש בערד מוכת האבטלה, שמפעל המגבות בה נסגר לאחרונה וגרם לפיטוריהם של כ-200 עובדים - היא בהחלט יוצאת דופן.

השבוע יחלו המגעים בין נציגי אסם לאוצר על תנאי ההשקעה וההטבות שיינתנו לחברה. החלטת הנהלת אסם להיענות לאתגר מוכה אותה בפרגון נדיר, וגם לפיד זוכה למחמאות על יוזמתו יוצאת הדופן. נשיא התאחדות התעשיינים, צביקה אורן, בירך את הנהלת אסם על ההחלטה והביע תקווה שתתרום לתעסוקה, כפי שקרה בעבר. מנגד, אחרים רואים בהחלטה אופורטוניזם שנועד להסיט את האש מהתעשייה. לאותם אנשים יש לפרופר תשובה נחרצת: "אני מציע לכל אלה המשמיעים טענות מסוג זה להקים בעצמם את המפעל בערד. איך אפשר להעלות על הדעת טענות כאלה? מי שמכיר את אסם יודע שמאז ומתמיד היא נענתה לאתגרים."

לדבריו, "אני רואה בתעשייה שליחות ולא רק מפעל שבו מכניסים חומר גלם ומוציאים מוצר מוגמר. זו שליחות כלפי המשק וכלפי המדינה.

רוכלה

✪ פתיחת פסטיבל ימי הזית של הרשות לפיתוח הגליל ומועצת הזית התקיימה ביום שלישי בבוקר במסעדת השף הכשרה "ארנולדס" בסטריט מול רמת ישי, בהשתתפות ראש מועצת רמת ישי עופר בן אליעזר, הרשות לפיתוח הגליל, השף אורי ארנון ויוסף סולימאן. הגיעו 40 עיתונאים ובלוגרים מכל רחבי הארץ וזכו לטעימה מסדנת "דו קיום במטבח" שתקיים ביום חמישי בערב בסטריט מול וקיבלו גם מתנה מהנהלת הסטריט מול בקבוק יין מפנק של מסעדת ארנולדס ושי ממוצרי הקוסמטיקה עשויים על בסיס שמן זית של "איה נטורל" שישתתפו גם הם בפסטיבל שיתקיים בסוף השבוע הקרוב בסטריט מול בנוסף להרצאות, פעילויות ודוכני יצירה לילדים, דוכני טעימות ומכירה של שמני זית וזיתים ועוד מוצרים על טהרת שמן הזית וזיתים.

